

HOLLYWOOD PROPOGANDA
BROOKLYNO "DOKUMENTAI"
ZINIOS IS OKUPOOTOS LIETUVOS.

SANZARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXIX

PENKTADIENS, BIRZELIO-JUNE 11 D., 1943 M.

No. 24

Alijantai Pramušė Langa Galutinai Italijos Invazijai

Laužia Vartus į Italų Pusiausali

Nuolatinis/Bombardavimas Iš Oro ir Jūros

Pantelleria sala, maž daug viduryje kelio tarp Sardinijos ir šiaurinės Afrikos pajuto visą galią anglų ir amerikiečių oro bei vandens pajėgų ir ji pasidavė.

Pantelleria, kaip ir Lampedusa sala yra svarbios, kaip lieptas ir dvi kitas didesnes italų salas — Siciliją ir Sardiniją, kurios yra prie pat Italijos pusiausali.

Laikė Potvinių Atsitiko Visokių Keistenybių

Neseniai užsibaigė didieji potvyniai, kurie pridarė visokių "štukų". Coffeyville, Kansas kareivis Loren McMahon važiuojo automobiliu gatve, kurį buvo užlieta vandeniu.

Chicagoje irgi tas pats. Chicago Daily Tribune, būdamas republikonisku, solidarizuoja su valstijos departamentu oficialisku nusistatymu tuom tarpu "demokratiškas" laikraštis Chicago Sun tapo veik Molotovo minčių reikėju.

J. Hertmanavičius mirė palikdamas daug svarbios istorinės medžiagos ir brangų rinkinį įvairių dokumentų. Tą viską reikėtų apsaugoti. Geriausia apsauga būtų, tai įsteigiant specialų muziejų, kuriame būtų galima sutalpinti ir daugiau panašios medžiagos.

Pastaruojų laikų lenkai labai daug kalba apie Vilnių. Aušros Vartus ir kitokias šventenybes, tačiau nei žodžio neprisimena, jog Vilniaus centre, ant Pilies kalno stovi pati didžiausia šventovė, tai — Gedimino Bokštas.

Vienas svarbiausių informacijų šaltinių apie Baltijos kraštų padėtį yra Stockholm, Švedijoje. Tačiau šiam laikui lietuviai neturi ten jokio biūro, kuris rūpintų žinias ir persiųstų į litas šalis.

Parašūtų Bombos Paruoštos Priešam

Jos Kris Kaip Lietus Iš Viršaus

Europos invazijai bus panaudotas naujas ginklas, tai — parašūtinės bombos, mėtomos iš žemai skrendančių orlaivių.

Tokios bombos paleistos dideliame skaičiuje, nukrinta ten, kur pageidaujama ir sprogdamos padaro daug nuostolių.

Taigi prie dabartinio sunkaus ir sisteminio Italijos salų bombardavimo prisidės dar nauja priemonė, kurios iki šiam laikui nebuvo pajutęs prieš kailis.

Siulo Eisenhower Invazijos Vadu

Anglų Generalai Sutinka Priimti Jo Vadovybę

Londonas. — Kas bus vyriausiu vadu subendrintų anglų ir amerikiečių karo pajėgų, kurios iškels koją į Europos kontinentą? Nebūtų nieko nuostabaus, jei juomi taptų gen. Eisenhower, kuris pasiūlymą Tunizijos kampanijoj savo militariniams gabumais ir politine nuovoka.

Zymesni anglų generalai, tame skaičiuje gen. Alexander ir gen. Montgomery sutinka priimti gen. Eisenhowerio vadovybę, kurio autoritetas žymiai pakilo užsibaigus kovoms Šiaurinėj Afrikoj. Jį labai išgyrė ir Churchill savo kalboje anglų parlamente.

Šiek Tiek Bus Pakeistos Ir Moterų Kojinės

Moterių Kojinės Nebus Tokios Plonytės, Bet Ilgiau Bus Galima Nešioti

Kol kas, nemanoma racionuoti moterų kojines, bet valdžios patvarkymai nustatys jų kainą ir kokybę. Karo laiku pasirinkimas kojinių, Office of War Information praneša, nebus toks įvairus kaip buvo taikos laiku, bet jas bus galima ilgiau nešioti.

Office of Price Administration skaitliuoja, kad 85% vartojamy kojinių bus pagaminta iš "rayon". Kitos kojinių medžiagos vyks į karą. OPA nurodo, kad kadangi "rayon" irgi reikalinga militariniams daiktams (parašūtams ir pan.) negalima teisingai nuspręsti civilių atsargą "rayon", kas reikšia kad negalima pranašauti apie atsargą moterų kojinių.

Death, Destruction, From Six-State Flood

Rushing water from rivers swollen by several days of incessant rain overflows onto six midwestern states. Thousands of persons in the inundated areas were left homeless by the flood, and so much planting has been ruined that food production in the area is seriously threatened.

Bolševikų Kvislingai Sutvėrė Komitetą Išlaisvinti Rusiją

Keli Sovietų Generalai Virto Fašistais

Ziurich. — Buvęs sovietų generalas Andrej Vlasow sudarė savo politinį ir karinį štabą Smolenske ir čia pradėjo savo veiklą. Jo artimu bendradarbiu yra kitas sovietų generalas, var du Malyskin.

Naują rusų fašistinę propogandą tvarko buvęs Kievo profesorius Ivanov. Rusų okupuotoje teritorijoje dabar išėina du anti-bolševikiški laikraščiai: "Dobrovoliec" ir "Zaria".

Taigi, pasirodo, jog ir iš bolševikų atsiranda fašizmo garbintojų.

Generalas Vlasow Sutvėrė Savo Valdžią ir Armiją

Informacijos, kurios pasiekia mus iš Švedijos, rodo, jog ir Sovietinė Rusija įsigijo savo Kvislingą, kuriuomi yra gen. Vlasow. Jis jau sudaręs taip vadinamą "Komitetą Išlaisvinimui Rusijos" ir ruošiasi kovai su komunistu, bendradarbiaujant su vokiečiais.

Koks yra tų Kvislingų tikslas? Jie nori pašalinti Staliną ir visus tuos komisarų, kurie šiandiena valdo Sovietų Rusiją. Specifiškai tas skamba sekančiai: Galūtinai bolševizmo likvidavimas Rusijoje; padarymas garbingos taikos su Vokietija ir trečias — įsteigimas liaudies valdžios, kuri nebus nei bolševikiška, nei kapitalistinė.

Iš kitokių šaltinių tenka patvirtinti, jog gen. Vlasow nemano atsiskyti nuo Stalino imperalistinių planų ir vokiečiams laimėjus, jis reikalautų prijungimo

Naziai Uždarinėja Mokyklas Lietuvoj

Švedų Spauda Paduoda Tokias Informacijas Iš Okupuotos Lietuvos

Naziai Areštuoja Studentus Ir Mokytojus

Stockholm. — Švedų laikraštis "Aftenbladet", pasiremdamas gautomis iš lietuvių emigrantų žiniomis, praneša, jog lietuvių atsisako stoti į vokiečių organizuojamą "SS. Legion Lithauen", kuris buvo bandomas sutverti panašiai kaip ir ukrainiečių "SS. Galizien".

Iš lietuvių Patariamos Tarybos prie komisaro von Renteln, šeši atsisakė pasarašyti atsisaukimą verbavimui savanorių.

Tvėrimui tokio legiono pasipriešino ir dvasiški. Pirmiau buvęs Kauno vyskupas Skvireckas, dabar perkeltas į Vilnių, irgi atsisakė duoti savo pritarimą.

Sąryšyje su nauja padėtimi, vokiečiai areštavo daug mokytojų, studentų ir kunigų. Uždarintos taipgi ir visos aukštesnės mokyklos. Kauno universitetas ir veterinarijos akademija išvairkyta. Panašus likimas ištiko ir Vilniaus universitetą, kurio rektorium buvo prof. M. Biržiška.

Koki Pasiūlymą Atsivežė Ed. Beneš į Ameriką?

Nori Sulosti Tarpininko Rolę

Prieš keletą dienų "Christian Science Monitor" tilpo paaiškinimas Čechoslovakų prez. Ed. Benešo misijos Amerikoje. Anot to laikraščio prez. Beneš turįs nemažai prestižo ir įtakos Washington, Londone ir Maskvoje.

Jis atsivežęs į Ameriką tam tikrus pasiūlymus ir jei šios šalies oficialiai jiems pritaris, tai jis vyks į Maskvą parodyti Stalinui. "Christian Science Monitor" primena, jog Sovietų Rusija nors oficialiai nepareikšusi savo pilnų reikalavimų, tačiau yra jau žinoma, kad ji norės taip pat ir uostų iš Rumunijos bei Bulgarijos.

Lenkai galėsią pasilaikyti Vilnių ir Lvovą, bet toliau į pietus jie turės užleisti savo žemes rusams, gaudami atlyginimo Rytų Prūsijoje. Sovietai ginantys čekams tokius rube-

Lenkai Slaptai Atsišaukia į Ukrainiečius Ir Lietuvius

Tik Abiejų Tautų Išdavikai Kooperuoja su Okupantais

Londonas. — Iš okupuotos Lenkijos per radio buvo paleisti atsišaukimai į ukrainiečius ir lietuvius, raginančius nestoti į nazių verbuojamus legionus.

Tarnaujančių vokiečiams elementų yra taip pat ir lenkų tarpe. Bet žmonių masės aukščiau paminėtose tautose yra griežtai nusistatę prieš nazius ir jų administraciją.

Prancuzai Vis Dar Nesulipdo Vienybės

Skirtumai Tarp De Gaulle Ir Giraud

Dviejų kovojančių prancūzų grupių vadai: gen. Giraud ir gen. De Gaulle paviršutiniai susitarė dėl bendros akcijos, tačiau tarp vieno ir kito šalininkų nuolat iškyla kivirčiai.

Gen. De Gaulle taip pat nepatenkintas, kad sudarytoje administracijoje yra per daug buvusių Vichy valdininkų, kuriuos toleruoja gen. Giraud. Jei jie nebus atstatyti, tai jis, gen. De Gaulle, rezignuosias. Prancūzai, matyt, mėgsta ginčytis ir šiuo kritiškiausiu momentu.

Pabėgęs Vokietis Nelaisvis Greitai Išdavė Savę

Vienas vokietis nelaisvis Karl Schweingeheurer pabėgo iš sto vyklos Arkansas ir atsidūrė Tahilina, Okla. Čia jis norėjo nusipirkti pieninę pieno. Pardavėjas paklausė kiek jis nori, bet vokietis neturėjo supratimo apie amerikiečių pintę ir kvortas, nors angliskai jis mokėjo kalbėti.

Tas sukėlė įtarimo ir neužilgo vokietis atsidūrė federalių agentų rankose.

žius, kokius jie turėjo prieš Munichą.

Jeigu prez. Beneš ištikro bando ipiršti Suvienytoms Valstijoms tokius rubežius centro ir rytų Europoj, tai jis tegul dar kartą apsigalvoja ir pabando su rasti ką nors teisingesnio. Tokie planai yra tik apiplėšimo legalizavimas.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

Editorial Office:

840 West 33rd St., Chicago

Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinė Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:

Suvenytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Vokiečiai Bijos Pavergtų Žmonių Keršto

"Saturday Evening Post", Philadelphia's savaitinis žurnalas, idėjęs ilgą straipsnį apie nubaudimą nazių lyderių ir agentų už piktadarybes okupuotose kraštuose. Esą, jau ir patys vokiečiai, kalti ar nekalti nujaučia, jog kerštavimų prieš juos bus tiek ir tiek.

Okupuotoje Lenkijoje įvykęs toks incidentas. Kazimirskių name, Varšuvoje, gyveno vokiečiai kariškiai. Seimninkams buvo paliktas mažas kampelis ir pareiga aptarnauti tuos militaristus. Vieną sykį į Kazimirskių būtų atėjo jaunas leitenantas von Schlaeger ir prašo, kad jie pasirašytų po raščiuku, jog minėtas leitenantas, nieko blogo jiems nėra padaręs. Kuomet Kazimirski mustėbūsi paklausė kam tas reikalinga, tai leitenantas atsakė:

"Tas raštelis gal man bus reikalingas įrodyti, kad aš nesikriaučiau vietinių gyventojų..."

Apie Išvežtus į Sovietų Rusiją

Tarpe išgabendų į Sovietų Rusiją buvo ir vienas Kauno rašytojų A. Gričius-Pivoša. Ilgą laiką apie jį nebuvo girdėti. Tik štai neseniai atėjo žinia, jog jis esąs traktoriaus mašinistas, pramokęs anglų kalbos ir laiks nuo laiko parašo į bolševikų laikraštį "Tiesa".

Kad užsitarauti tokią didelę "garbę" A. Gričius, beabejo, turėjo keliasdešimt kartų pasiklonuoti iki žemės, atlikti išpažintį ir pasžadėti būti ištikimu proletariškoms doktrinoms. Nors tokie nusizeminimai nėra malonūs, tačiau vargai kartais priverčia viską padaryti.

Lietuvos tremtinių priverstina bolševizacija eina pilnu tempu. Maži vaikai atimami iš tėvų ir atiduodami proletariškam auklėjimui. Iš jų bandoma padaryti vėliausios laidos komunistai. Prieš suaugusius vartojamos kitokios priemonės — juos vilioja duonos kasneliu, o išalkusiam duona yra labai brangių dalyku.

Lietuva Sąjungininkų Pusėje

Šiomis dienomis iš Stockholmo atėjo reikšmingas pranešimas. Lietuvos žmonės, ypačiai studentai, mokytojai ir abelnai jaunimas atvirai išėjo prieš nazius-okupantus. Jie nesiduo-da įtraukiami į legionus ir darbo būrius. Jie kelia riaušias, plečia sabotažą ir saugo savo šalies interesus.

Nazių komisaras, kuris dabar vadinasi gubernatorium — von Rinteln turėjo pasirinkęs iš lietuvių tarpą devynius patarėjus. Šeši tų patarėjų už "nepaklusnumą" atsidūrė kalėjime; trys daugiau nepasirodė ir Herr von Rinteln ofisą. Keršindami už tai, okupantai uždarė visas aukštesnes mokyklas Lietuvoje, o daugelį studentų išvežė į koncentracijos stovyklą. Panašiai elgiamasi su mokytojais ir visa inteligentija.

Šie visi įvykiai rodo, jog Lietuvos žmonės atvirai kovoja prieš nazius ir palaiko sąjungininkų pusę. J eigu tik pastarieji viešai pareiškė, jog po šio karo Baltijos kraštai vėl bus laisvi, tai Lietuva, Latvija ir Estija taptų antrąja Jugoslavija, kur partizanai kovoja dieną naktį. Bet ir nesant viešo pareiškimo tuo klausimu, Lietuvos žmonės jau savo likimą surišo su alijantais. Būtų tikra tragedija, jei tų žmonių pasitikėjimas taptų skaudžiai apviltas.

Statykite Pastovius Rumus Ateičiai

Dabartinis karas ir tas, kas seks po jo, žymiai pakels mūsų pažiūras į politiką, į socialius santykius, į organizatyvį darbą. Mes galvosime truputiuką kitaip, negu pirmiau. Mes būsime daugiau surišti tarpusavyje, negu iki šiam laikui. Tautinio vieningumo jausmas bus kur kas stipresnis ir našesnis.

Tas organizacijas, kurias mes turime, teks gerokai atremontuoti ir išplėsti. Praktika parodė, kad tik artimai susibū-rę žmonės gali atlikti didžius ir reikšmingus darbus. Praei-tyje, mes kaip reikiant neįvertinom to principo ir už tat šiai darbymetei užėjus, mūsų spėkos pasilieka išsklaidytos.

Mūsų ALT. Sandara taip pat turės pajusti naujų vėjų pu-timą. Reikia prisipažinti, jog daugelis žymesnių sandariečių kaip ir pamiršo dalį savo pareigų, tūr būt manydami, kad jas atliks kas nors kitas. Gal būt, šiais ypatingais laikais, kai mūsų domė visur nukreipiama, kai visi šaukiasi pagalbos, ne taip lengva būti šen, bei ten. Bet taip nebus visados.

Sandaros misija toli gražu neatlikta. Viename pirmėsiųjų straipsnių, mes pažymėjom, jog toji misija dar nėra įpusėjusi. Ir taip ištikro yra. Amerikos kontinente mes privalėsim išskelti pastovesnius rūmus lietuviybės ateičiai ir tie rūmai turės glo-boti lietuviškos kultūros žiedus ir grupuoti aplink save ir po savo stogu lietuvių kilmės amerikiečius.

Tie rūmai, nebus pastatyti vien žodžiais, vien gerais linkė-jimais arba svajonėmis. Mūsų organizuotos, sutartinos pastan-gos tą atliks. Daug, dar daug yra uždavinių, stovinčių prieš mus. Jų risimą jau galėtumėm pradėti dabar, bent apie juos rimtai pagalvojanč.

APŽVALGA

TIKI, KAD LIETUVA BUS LAISVA...

"Argentinos Lietuvių Balsas", kuris pasižymi savo prielanku, mu bolševikams, idėjo laišką, gautą iš Sovietų Rusijos. Laiš-ka rašė raudonos armijos lietu-vis kareivis. Tarp kitko jis sa-ko:

"Jau metas laiko kaip ir aš kariauju Raudonojoje Armijoje ir kariauju už savo gimtinės išlai-svinimą. Tikiu, kad Lietuva bus laisva; aš būsiu joje, nes kulkos kol kas manęs lenkiasi..."

Reiškia, ir tas kareivis nori, kad Lietuva būtų laisva; kitaip sakant prie nieko neprijungta, be svetimų globos. Gerai būt, kad iš tokio kareivio ši bei tą pasimokintų mūsų kariai bolševi-kai.

VIENAM SUSIRINKIME, IŠPARDAVĖ UŽ \$37,000 KARO BONŲ

So. Bostono Lietuvių Pileičių Klubas viename savo susirin-kime, sekmadienį, birželio 6 dieną išpardavė už \$37,000 karo bonų. Tai yra geras patrio-tizmo pavyzdys, kuris yra sek-tinas visiems.

Mitinge kalbėjo Lietuvos gar-bės konsulas adv. A. Shallna, buvęs Mass. valstijos sveikatos komisionierius Dr. P. Jakmauh, adv. K. Kalinauskas, S. Michel-sonas, A. Kneizys ir kiti.

TAUPOMI SIAUDAI, O BARSTOMI GRŪDAI

Vargingas stovis, o kartais ir mizerija mūsų visuomeniškų or-ganizacijų yra pasekmė klaidin-go supratimo apie ekonomiją ir taupymą. Štai, pav., kad ir toki Tėvynės Mylėtojų Draugija. Jos metinė narinė mokesnis yra do-leris. Už tą dolerį nariai duoda-ma tokios pat vertės knygų. Pa-laikyti tą organizaciją nebėra kuom ir peskmeje to — veiki-mas chroniškaai slubuoja.

Pereitą savaitę, Suv. Lietuvių Romos Katalikų organas idėjo tokį apgalvstavimą:

"Šia proga vėta prisiminti, kad Susivienijimo narių duo-klės lėšų fondui yra bene ma-žiausios iš visų šios rūšies or-ganizacijų. Didesnė pusė na-rių (senosios A klasės nariai) moka lėšų fondui tik po 10 centų į mėnesį, kiti, priklausantys ir pašalpos skyriun, moka po 15 centų.

"Iš aukščiau sumokėtų duo-klių, arba lėšų fondo, pamoka narių prenumerata už organą, apmokamos Vykdo-mosios Tarybos narių algos, centro ofiso tarnautojų algos ir visos kitos legalės išlaidos surištos su organizacijos rei-kaų vedimu ir aptarnavimu." Neatrod, kad šis nusiskundi-

mas būtų perdėtas. Jis yra la-bai charakteringas visoms mū-sų organizacijoms. Į palaikymą ir ugdymą mūsų draugijų mes bijomės idėti ličną centą. Jas mes operuojam kaip čigonas arklių — važiuojam tol kol be-veik nuo kojų nuvarom. Kai jau sukrinta ir kai atgaivinimui rei-kia pridėti daug pastangų ir ekstra mokesnių, tai bandom įeškoti kaltininkų, ten kur jų visai nėra.

Prikelti Lietuvą

Daug pavasarių nuslūko Su vargais ir su kančia. Vieną rytą sūnūs rinkos Karalaitės žadint čia...

Nors jie žino, kad ją saugo Daug baidyklų, slibinų, Bet žaliukai, broliai auge, — Eina žingsniu milžinų...

— J. G.

Liet. Atst. P. Žadeikio Pareiškimas Mirus J. Hertmanavičiui

Juozo Hertmanavičiaus Mirtis yra žymus nuostolis lietuvių tautai. Sviesi Hertmanavičiaus asmenybė, tai Kudirkos tipo lietuviu intelektualo pavyzdys; visados kaip bitė, visados drą-sus savo gimtojo krašto teisių gynėjas. Jis dirbo Lietuvos la-bui iki amžinai užmerkė akis. Sujaudintas liūdžiu drauge su jo giminėmis ir jo artimais draugais.

Siulo Pittsburghą Kaip Vietą Suvažiavimui

Laikraščiuose teko skaityti paraginimai suaukti šią vasarą Amerikos lietuvių seimą, kuria-me galėtumėm padaryti keletą rimtų nosprenžių. Pritarda-mas šiam sumanymui, aš many-čiau, jog geriausiai tiktų suva-žiuoti Pittsburghe, nes tas mie-stas yra veik mūsų išeivijos cen-tre.

Tačiau aš prisibijau, kad vi-sos šios mūsų kalbos apie di-desnius suvažiavimus nepasilik-tų tik kalbomis, kaip ir daugelis kitų gražių sumanymų. Mes norime atidėlioti viską iki to laiko, kuomet bile kokie mūsų tarimai jau nebeturės reikšmės.

— A. Narbutas.

Paiškinio Del Ko

— Nuostabu, kad tamsta taip sudrebi, kai tik sutriubina au-tomobilius.

— Turiu rimto pamato. Prieš savaitę laiko mano žmona pa-bėgo automobiliu su kitu vyru. Dabar prisibijau, kad tas vyras negraizintu man jos.

But It's True

DECLARED "100 FRAK" FOR SERVICE IN THE UNION ARMY IN 1864, CASCA HUDSON, OF GALESVILLE, WIS. NOW 96, CUTS A DAILY SUPPLY OF WOOD FOR HIS FURNACE AND FIRE-PLACE. SUMMERS HE HAS ENTIRE CHARGE OF HIS POTATO CROP.

THE ASHES OF BURNED U.S. BOLLAR BILLS MAY BE RECOVERED. THE GOVERNMENT CHEMICALLY ANALYZES THE REMAINS...

SKUNKS EAT LIVE BEES. WHEN TRAPPING THE HIVE TO GET THEM OUT, THEY DON'T MIND THE STING.

COLUMBUS RECEIVED ONLY \$320 WORTH OF GOODS FOR DISCOVERING AMERICA!!

CHICAGOS LIET. RUOŠIAS PLAČIAM KARO BONŲ PARDAVINĖJIMO VAJUI

Lietuvių Veikla Pardavime Karo Bondsų

Man smagu pranešti, kad iki gegužio mėnesio vien tik per lietuviškas taupymo bendroves mūsų viengenių yra išpirkę be biskio už du milijonu Karo Bonų (už \$1,910,020.00) ir mūsų pačių 10 lietuviškų bendrovių yra pri-sidėję nupirkdamos karo bonų už \$830,136.00. Čia ne įskaitoma karo bondsai nupirkti per ban-kas, pašta ir kitas įstaigas ir dirbtuves, kas sudarys 4 kartus didesnę sumą.

Palyginus veikimą šioj srity mūsų tautos, su tokiau pat skait-liumi gyventojų kitų tautų Chi-cagoje — tai mes lietuviai sto-vime pirmose eilėse. Kiek man žinoma, tai gal būt Graikijos ateiviai yra mumis pralenkę iš-pirkimu karo bonų.

Aš turiu laimės būti nariu executive komiteto ir sekreto-riumi Centralinio Komiteto vi-sų tautų Chicagoje ir todėl tu-riu progos patirti kaip kitos tau-tos veikia ir ką nuveikė.

Lietuvių Moterys Pardavinės Bonus 18-to Birželio Prie State ir Randolph Gatvių

Turiu jums taipgi pranešti, kad yra skyrius moterų prie Iždo Departamento ir jos pasi-ėmė ant savęs pareigą parduvi-

nėti Karo Bonus didmiestyje. Tam tikslui yra pastatyta kioska, arba angliškaai vadinama — "booth" prie Randolph ir State Street, kurioje atstovės kiekvie-nos tautos paeiliuje diena nuo dienos parduoda bonus ir karo stamps.

Vardė Lietuvių Komiteto del Karo laimėjimo Fondo malonu man pranešti, kad Mrs. M. Na-res — pirmininkė moterų sky-riaus Dariaus-Girėno Legionie-rių Posto sėkmingai vadovauja šiuo veikimu lietuvių tarpe.

Ateinantį penktadienį, Birže-želio 18 d., lietuvių moterys nuo 9 ryto ir iki vėlumo vakare, par-davinės Suvenyčių Valstijų ka-ro bonus ir karo stamps.

Lietuvių Diena bus atžymėta tuom, kad Dariaus Girėno Le-gionierių Posto 271 "Drum and Bugle" komanda dalyvaus šiose apeigose. Paradas prie State ir Randolph gatvių prasidės kaip 4:30 vakaro išgarsinant lietuvių moterų dieną pardavimui karo bonų.

Kad atžymėti lietuvių mote-rių veikimą, toje dienoje Da-rius Girėno Legionierių Pos-tas 271 ketino nupirkti už stam-bią sumą karo bonų. Dariaus-Girėno Moterų Skyrius taipgi nupirks už didoką sumą karo bonų. Aš pats, remdamas mo-terų pastangas žadu nupirkti

Help Win the War with the Money You Save

Of course freedom is expensive. The highest price tags are always attached to the most precious items, and the cost of human liberty in blood and treasure is a staggering one. But to be able to speak and pray and think and vote the way we wish — did you ever hear anyone question the cost?

Some Americans are paying the cost with their lives. Others are buying as many Defense Stamps and Bonds as they possibly can — every day. Are you doing your share?

keletą bonų tą dieną ir kviečiu visus lietuvius ir lietuviškas draugijas atžymėti atidarymą Lietuvių Diešos sū nupirkimu kuodaugiausiai karo bonų toje dienoje — birželio 18-tą per moterų skyrių.

Mums svarbu, kad mūsų lietu-vių moterys galėtų raportuoti Iždo Departamentui, kad parda-vė už \$25,000.00 vertės karo bo-nų toj dienoj. Taigi raginu vi-sus prisidėti prie šio lietuvių veikimo. — J. P. Varkala.

Privilegijos Tiem, Kurie Gamins Maistą

Gazolinas Bus Duotas "Victory" Daržininkams

Darbininkai, kurie apsiėmė padauginti tautos maisto atsar-gą, augindami savo daržoves Pergalės Darželiuose, gaus daugiau gazolino pasiekti jų daržė-lius, Office of Civilian Defense praneša.

Daugiau gazolino bus duoda-ma jeigu savininkas automobili-iaus:

1. Reguliariai apsodina plotą žemės iš 1,500 kvadratinų pėdų arba daugiau, kur daržovės au-ginamos.
2. Jeigu jis gali parodyti, kad negali pasiekti jo darželių kito-kiu būdu, tik automobiliu, ir kad jo darbas ir priežiūra rei-kingai daržovių auginimui.

Važiuojant Mišku

Arklis bėras pažabotas, O vežimas maliavotas, Nieks taip puikiai nevažiavo Kaip mano bernelis.

Kai mes lėkėm per giružę Ir išgirdome gegužę: Sustok, mano bernuželi, Leisk man paklaustyti.

Ar kukavo tai gegelė, Ar kitas paukštėlis? Gal sena mano močiutė Ilgėjos dukrelės ?

SAVINGS ACCOUNT

PASKOLOS DAROMOS
ANT PIRMŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MENESINIAIS ATMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

Apie- Ivairius Dalykus

...Jeigu Mes Gyventumėm
Mėnulyje

Kaip žinome, mėnulis sukasi aplinkui savo ašį ir sykiu apie mūsų žemę. Jeigu mes ten gyventumėm, tai negalėtumėm susikalbėti, išskyrus radio, nes ten nėra oro. Toji mėnulio pusė, kuri atsukusi į saulę, turi 200 laipsnių kraščio; priešingoji pusė — 150 šaltio. Toks staigus pasikeitimas įvyksta dėl to, kad ten truksta oro.

Mėnulio traukimas į save šėšius sykius mažesnis už žemės. Todėl žmogus galėtų lengvai persokti per aukštą medį; žingsniai būtų šešius sykius didesni ir krisdami iš dvyliko aukšto neužsimuštumėm. Bet kadangi mėnulyje nėra nei vandens, nei oro; tai gyvenimas ten vis vien nėra įmanomas.

Laikai Pakeičia ir Doros Supratimus

Nenuostabu, kad mūsų tėvai ir seneliai būdavo tokie griežti formalinių apeigų ir "užsilaikymo" atžvilgiu, nors savo pačių privatiniam gyvenime jie parodydavo daugiau blogų ypatybių, negu mes šiandiena.

Štai 1710 metais Vilniaus vyskupas Brzostovski išsiuntinėjo klebonams raštą, kuriuo draudžiama: "šventomis dienomis teatrus ir šokius laikyti, mergaites mokinti pasaulinių mokslų, su moterimis viename vežime važiuoti, su šv. Sakramentų gaisrą gesinti..."

Šventadieniais bile koks darbas buvo griežtai uždraustas. Nors išdžiovintiems laukė javams arba šieniui gręstų lietus, o paskiau supuvimas, šventomis dienomis nevalia buvo to visko judinti, kad neužtrauktų griežtos pabaudos. Gal už tat žmonės seniau ir taip dažnai turėdavo blogus metus.

Veltui Pasitikėjo Ukrainiečiai

Iš Londono atėjo žinia, jog Hitleris pradėjo organizuoti Ukrainoje kariškų būrius neva kovai su sovietų armija. Nemažas skaičius ukrainiečių jau įstojo, nors jais ir vadovauja vokiečių karininkai. Jų uniforma taip pat yra vokiška, išskyrus mažą ženkluką ant dešinės rankovės su raide U.

Matyt, ukrainiečiai griebiasi bile kokios priemonės, kad iškovoti sau kokią nors laisvę. Bet jie "betina" ne ant to arkliuko. Vokiečiai visą laiką svaajo padaryti iš Ukrainos savo koloniją ir nuo to plano juos privers atsiskirti tik santarvinink ginklas.

Orlaiviai, Kurie Daužo Tankus

Laikė mūsų Tunizijoje buvo išbandyti naujos rūšies orlaiviai, kurių uždavinys yra daužyti priešo tankus. Jie vadinasi — "tank busters" ir turi nemažą kanuolę. Viename mūsų jė sunaikino 20 vokiečių ir italų šarvuotų vežimų. Būsimuose mūsų Europos kontinente jų rolė dar labiau padidės.

Galvojitmas Be Smagenių

Neseniai mokslininkai padarė tokį eksperimentą. Jie išėmė karveliui smagenis ir palaikę jį ketelį savičių po priežiūra, pa-

J. JAKUBAUSKO PASEKMINGA 25 M. VEIKLA LIETUVIŲ SPORTO SRITYJE

Jis Išgarsino ir Iškelė Daugelį Lietuvių Atletų

Gerai žinomas sportininkas ir sporto rengėjas Jonas Jakubauskas-Jacobs neužilgo minės 25 metų sukaktuves savo veiklos srityje. Pirm atvykimo Chicago, kur jis dabar randasi, jis gyveno Bostone, New Yorke ir kitur, plačiai veikdamas savo tautiečių tarpe. Jakubauskas rengė programas didžiūmaliu lietuvių sportininkų, nuo mažiausio iki didžiausio. Jo programuo se dalyvavo žymiausi lietuviai sportininkai Amerikoje, kaip tai: Jack Sharkey, Antanas Kandrotas, Karolis Požėla, Billy Bartush, Antanas Brazauskas, Dr. Karolis Sarpalius ir daug kitų mažiau žinomų. Jakubauskas davė pradžią daugeliui lietuvių atletų, kurie dabar yra gerai žinomi Amerikoje. Jis per daug metų rašė apie visus lietuvių atletus, tai aš manau jau yra laikas parašyti ką nors apie jį patį.

PASIŽYMEJĘ SPORTO PASAULY LIETUVIAI

Iš Kairės į Dešinę: Sportininkų Vašas J. Jakubauskas, Buvęs Palaulinis Kumštynių Jack Sharkey ir Garsus Ristikas A. Kundrotas.

Sugrįžęs iš kariuomenės, padirbęs kiek laiko, 1921 metais jis nuvažiavo į Chicago, Ill. kur įstojo į atletų kolegiją. Po vieno sezono jis užbaigė Fizikos Kultūros mokslą atliekamu laiku.

Ristikui Požėlai atvažiavus į Ameriką, jis buvo vienas iš pirmų jo manedžierių, surengdamas Požėlai imtynes Bostone, Worcester, ir Lawrence, Mass.

Vėliau, Jonas kartu su Požėla rengė imtynes svetimauciu tarpe N. J., N. Y., Conn., Mass. valstijose. Lietuvių tarpe Jakubauskas rengė sporto programas apie Bostoną, Brooklyną ir New Jersey' nekuriuose vietose. Dažnai rengimui turėjo dadėt pinigų. Būnant tikrai pasišventusiam sportui, jis to visko nepaisė, bile tik pažengė pirmyn ir davė progą lietuviams parodyti sportininkus.

New Yorke Jakubs per daug metų buvo nekurių gimnastikos rūmų (gymnasium) vedėjas ir žymiai pakilo to srityje, kad pakilt virš kitų. Fizikos kultūros mokytoju tokiam dideliame mieste kaip New Yorke turi būt daug geresnis už kitus.

Didžiūma lietuvių sportininkų išvažiudami į kitą šalį arba šiaip į tolesnę kelionę visada pranešdavo Jakubauskui apie savo pasekmes, nes daugelis iš jų yra jam dėkingi už jų pakilimą sporte ir išgarsinimą jų vardo lietuvių tarpe ir sveleido liuosai. Jis pažino žmones, galėjo skraidyti ir susirado maisto. Iš to sprendžiama, jog smagenys nėra vienintelė galvojitmo priemonė, bent paukščiųose.

Rudenį 1915 metų Jonas pradėjo layintis sporte Bostono YMCA., bet prieš Kalėdas buvo sunkiai sužeistas sunkaus troko. Nepaisant to, už šešių mėnesių, jis laimėjo Bostono YMCA miesto imtynių čempionatą ir po to buvo žinomas lietuvių kaip Mass. valstijos čempionas.

Pirmą pikniką su sportu Jakubauskas surengė Bostono apielinkėj 1917 metais, kur buvo žmonių netoli trijų tūkstančių. Lietuviai dalyvavo iš visų apielinkės miestų, buvo svaidininkų, bėgikų, tolimo šokikų ir visokių kitokių atletų. Po to pikniko, Jonas buvo paimtas į Amerikos kariuomenę.

Pirmą pikniką su sportu Jakubauskas surengė Bostono apielinkėj 1917 metais, kur buvo žmonių netoli trijų tūkstančių. Lietuviai dalyvavo iš visų apielinkės miestų, buvo svaidininkų, bėgikų, tolimo šokikų ir visokių kitokių atletų. Po to pikniko, Jonas buvo paimtas į Amerikos kariuomenę.

Iš Sandaros Centro

Šiomis dienomis gauta narių duoklės Sandaros 24 kuopos, Montello, Mass. per jos sekretorių p-ną Adomą Jezukevičių, sumoje 43.20 sekandčiai:

Pr. Norkus	-----	\$2.40
T. Miliauskas	-----	2.40
J. Jančiūnas	-----	2.40
Just. Mickevičius	-----	2.40
Jonas Voveris	-----	2.40
Ad. Simkus	-----	2.40
Vincas Vervečka	-----	2.40
Vincas Lingus	-----	2.40
Andrius Yonitis	-----	2.40
Pr. Miltinis	-----	2.40
Pr. Bagužis	-----	2.40
St. Klament	-----	2.40
J. Zalinkas	-----	2.40
M. Mačiulaitis	-----	2.40
Ad. Jazukevičius	-----	2.40
C. P. Yurgelun	-----	2.40
Kl. Čirbulėnas	-----	2.40
Kl. Paražinskas	-----	2.40

Kiek anksčiau gauta per T. Yalnevskį Sandaros 46 kuopos narių:
S. Brazen ----- \$2.40
F. Senus ----- 2.40
Taipgi gauta \$3.00 nuo A. Janušonio, iš Worcester, Mass.
Ačiu visiems! — Sekr.

Štai Trumpa Lenkija Stalinui

Vienoje savo kalbų valstijos sekretorius Welles neseniai pasakė:

"Pasaulis turi pripažinti lygibę visų tautų — ne tik žodžiuose, bet ir praktikoje visoms valstybėms, mažoms ir didelėms, kaip tai yra Pietų Amerikoje. Pasaulis turi pripažinti ir teisę ir nepriklausomybę visoms tautoms, kurios gali savo valdyti." Kaip skirtingi yra šie žodžiai, nuo tų, kurie tenka išgirsti iš Stalino ir Molotovo, o taip pat ir iš jų pastumdėlių Amerikoje! Kai reikia pastariesiems pasirinkti tarp Maskvos ir Washingtono, tai Maskva visad bus pirmoje vietoje!

ORO PAŠTAS VIENAS NUOSTABŪJŲ DABARTINIO ŠIMTMEČIO ĮVYKIŲ

Suv. Valstijų Oro Paštas Išteigtas Prieš 25 Metus

Kada Generolo Pershingo kareiviai išlipo Prancūzų uoste prieš paskutinį žygi, kuris buvo lemtas baigti Pirmą Pasaulinį Karą po 6 mėnesių, lėktuvas pakilo iš New Yorko miesto ir skrido į Washingtoną.

Tai buvo gegužės 15 d, 1918 metais. Somme kova jau buvo baigta. Aisne kova dar neįvykusi. Paryžius buvo bombarduojamas kanuolėmis, taigi ta lėktuvo kelionė nelabai sudomino spaudą, nes buvo svarbesnių dalykų. Bet šų tuomi skridimu prasidėjo veikti prieš 25 metus, Suv. Valstijų Oro Paštas.

Keli Indianos istorikai tiki, kad John Wise, balonistas, kurio balonas Jupiter skrido iš Lafayette, Indiana, į Crawfordsville, rugpiūčio 17 d., 1859 metais su 123 laiškais ir 23 brošiuromis, buvo tikrasis tėvas oro pašto. Vėliau Prancūzai 1870 metais per Franko-Prūsų kovą pristatė laiškus ir komunikacijas balionu. Bet, tiktai 1918 m. prasidėjo kasdieniniai skridimai.

Pašto Departamentas daug prisidėjo prie išvystymo oro pašto patarnavimų. Jau 1912 metais paštas paprašė Kongreso paskyrimo finansuoti išbandymą. Kiekvienais metais paštas prašė pinigų, ir pagaliau 1918 metais Kongresas paskyrė \$100,000 tam tikslui.

Pirmiausias oro pašto kelias — nuo New Yorko ligi Washingtono su sustojimu Philadelphiaj — buvo pradėtas su kooperacija Karo Departamento, kuris parūpino lėktuvus, lakūnus ir prižiūrėjo visą veikimą. Paštas tvarkė laiškus išsiuntinėmė pilną kontrolę įsteigdamas savo įrengimus ir darbininkus.

per valandą; jis atvyko į San Francisco 22 val. anksčiau, negu greičiausias traukinys.

Bet Pašto valdininkai jautė, kad pakol nakties skridimai nebus tinkamai sutvarkyti, oro kelias nesutauspins laiko pašto persiuntimuose. Įsakymai įvesti radio stotis visuose aerodromuose, kurios galėtų pranešti apie orą buvo įvykdinti, kaip ir įvedimai šviesų signalams, ir įrengimai vietų kur lėktuvai galėtų nusileisti esant reikalui ir kitų patvarkymų, kurie pagelbėtų nakties skridimams. Per trejus metus, paštas tvarkė įvairius planus nakties skraidymams. Lakūnai mokėsi skristi naktimi, lėktuvai buvo įrengti su šviesa, spindančiais instrumentais, navigacijos šviesomis, ir parašutu žibintuvais (parachute flares). Nakties skridimai buvo išbandyti rugpiūčio mėn. 1923 metais tarp Chicago ir Cheyenne pasekmingai.

— FLIS.
Suvienytų Valstijų vice-prezidentas gauna \$15,000 į metus.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ
KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —
A. ČIŽAUSKO
248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE
A. ČIŽAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užėigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:
585 Grove - Rout 128 - Braintree, Mass.

J. HERTMANAVIČIUS
Insurance — Notary Public.
Apdraudžia namus, rakančius, biznius, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Morigičius, Leasus ir tt.
840 W. 33rd Street
Chicago, Illinois
Phone Yards 4789

MODERNISKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARDS 1546

**Jus galite pagelbet
laimėti karą
namie kenuojant
savo valgius**

★ Peoples Gas Co. nurodys jums kaip atlikti naminį "kenavimą" pagal naują knygutę "CANNING... what you should know about it".
Dykai bile vienam Peoples Gas Ofise

AUTOMOBILISTAI!
KUOMET JUMS REIKALINGA:
Generators, Armatures, Sarter Armatures Pataisyti bei Iškeisti, Field Coils, Brušių, Bušingų ar kitų dalių del Generators
Kreipkitės pas Brolius Vaišvilus į
MID WEST ARMATURE SERVICE
813 West 35th Street — Phone Yards 6776

ATYDA! TAVERNŲ SAVININKAI
Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite
Phone LAFayette 3632-33
SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpiak, Sav.
1945 W. 47th St. Chicago, Ill.
AGENTAI:
Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

TMD. REIKALAI

Apie Istorijas ir Jų Reikšmę Šių Dienų Lietuviams

Smagu, kad TMD. knygu leidimo reikalais daugiau žmonių pradeda rūpintis. Šios kūnišios draugijos gyvavimas ir veikla ankštai surišta su paprastu, žemišku faktu: knygoms leisti reikia turėti atitinkamų finansų, kurių niekas kitas neduos, tik didesnis narių ir kuopų skaičius. Tokiu būdu, ką nors aptarę, nepamirškime, kad mūsų draugijai teikia: narių, narių ir dar narių!

Gerai tėvinaišis, A. Rukus, matyti, mano pastabą apie Daukanto istoriją paskaito "netautiška". Ir net Lietuvos himno paneigimu. "Deja, imnu Dr. Kudirka mus ragina ne senovės medžiaginius dalykus semtis (pavyzdžiui, klumpes), bet dvasios galybę. Tos galybės, Daukanto istorijoje, tiesa, daug yra, nes visas jos tikslas, kaip sakiau, sukelti lietuvių sieloje pasididžiavimą praeities tautos darbais." Prof. Vaclovas ir prof. Mykolas - Biržiškai, leisdami (kalbos ir literatūros tikslams) Simono Daukanto patį pirmutinį veikalą "Darbai Senųjų Lietuvių" (Kaune, 1920 metais) sako, kad ir vėlesnėje Lietuvos Istorijoje "aukštintis praeities, prisirišimas prie savo krašto ir žmonių, neapykanta jos priešų - pasiliko tie patys", kaip ir pirmame veikle.

Jausmų ir dvasios atžvilgiu, Daukanto Istorija savo gadynei buvo pirmas, brangus dalykas: Zemačių literatūros perlas. Bet objektyvės istorijos atžvilgiu, Daukantu nesinaudojo nei vienas mūsų jaunesnis istorikas, kurių kūrinių pateko A. Sapokos redaguotoje Lietuvos Istorijoje (Švietimo Ministerijos leidinys, Kaune, 1936). Ir tai ne iš nepagarbos Daukantui, bet kad jo faktai neatitiko vėlesniems tyrinėjimams.

T. J. Kuciūnas kelia reikalą, kuris Amerikos lietuviams, gali būti, privalėtų būti svarbesnis, negu Lietuvos Istorijos išleidimas (istorijų leidimu privalėtų rūpintis Lietuva, nes turi mokytiesnių žmonių). Dr. Šliupas buvo mūsų žmogus, jis mums dirbo, daugelį mūsų pažadino iš snaudulio. Būtų gražu ir naujinga jo gyvenimą ir veiklą aprašyti. Bet tai ne lengvas darbas. Pirmiausia reiktų surinkti visą, kas apie Šliupą rašyta, ką jis pats rašė, ką kiti apie jį gali papasakoti ir atsiminti. Paskui tą visą medžiagą reiktų istoriniai ir literatūriniai apdirbti. Kas tokį darbą atliks? Tai ne vienu, ar dviejų metų darbas.

— Vyt. Širvydas.

O Kaip Gi Su Jumis, Tavorščiai?

Aną dieną vienas musiškių bolsėvikų laikraščiu parašė: "Demokratijų silpnybė yra ta, kad leidžiama ir naziams naudinga propoganda skleisti, ir naziams pritariantiems veikti, plepėti, demoralizuoti nesuprantančius šio karo siekinių, jo charakterio".

Gal būt ir taip. Tačiau, ne vien naziai, bet dažnai ir bolsėvikai demoralizuoja žmones savo tarškėjimais už raudonąją imperiją ir už pavergimą Baltijos kraštų.

Birželio 8-1514 m. lietuviai nugalėjo rusus prie Orso.

Padavimai Apie Narsią Žemaičių Valdovą Dukrą Živilę

Žemaičių tarpe buvo užsilikęs pasakojimas apie vieną narsią žemaičių kunigaikščio dukterį Živilę, kuri dėl krašto gerovės atsižadėjo savo numylėtinio. Vėlesnių laikų rašytojai tą padavimą savaraišiai perdirbo ir sukūrė dramatinį veikalą. Jo turinys yra sekantis:

"Valdovo dukterė Živilė pamilo jauną karvedį Karijotą, kilusį iš paprastųjų. Živilės tėvas, būdamas kunigaikščiu, nenorėjo, kad jo dukterė išeitų už prasičioko ir ją uždarė pilies bokšte. Sujaudintas ir keršto apimtas Karijotas nubėgė pas rusus ir įkalbą jiems žygiuoti prieš lietuvius ir atimti tą pili.

Būriai svetimų kareivių netikėtai užpuola pilį ir ją paima. Karijotas skubina si bokštą paliuosuoti Živilę. Bet pastarosios džiaugsmas būna trumpas. Pamačiusi rusus, ji suprato kokių būdu įvyko jos paliuosavimas. Ištraukusi kardą ji perduria savo buvusį numylėtinį ir pabėgusi iš pilies sukelia lietuvių kovai prieš užpuolikus ir juos nuveja. Senasai kunigaikštis vėl tampa pilies valdovu.

Kaip matome, literatai gerokai pagrąžino šią pasaką ir Živilę padarė tokia, kokia ji vargiai ar galėjo būti. Nudūrimas Karijoto, kad ir už panašų pasielgimą, nėra įtikėtinas, nes jaunai mergaitei ne taip lengva ištraukti kardą ir nudėti patyrusį karį.

Patsai Karijotas vargiai ar galėjo bėgti pas svetimus ir užpulti savo kraštą. Meilė labai retai nueina į tokias kraštutinybes. Žmonių padavimuose apie tai visai nekalbama. Įvykę kaip tik priešingai. Kai Karijotas išvykęs į karą ir ilgokai negrįžęs, tai Živilė, apleidusi namus, iškelia jo įsekti. Pakeitę surinkusi daugiau karių - savanorių, kurie pasiekę Karijotą gelbėjo nugalėti rusus. Kautynėse dalyvavusi ir pati Živilė. Už tokį jos prisirišimą prie savo numylėtinio, tėvas - kunigaikštis leido jiems apsivesti ir Karijotą paskyrė savo įpudinui.

Bet jei atimti dar ir žmonių pridėtus blizgčius, tai tikrenybė būtų štai kokia. Živilė, išsiligusi savo numylėtinio, išvykusi į tolimą karą, vyksta pas jį, keliaudama dienas ir naktis. Pa galiau, ji suranda ir po mūšio sugrižę namo apsiveda.

Panašiai atsitinka ir su daugeliu kitų legendų. Žmonės jas gražina, keičia iki pagaliau tikrenybė virsta į neįtikėtiną pasaką.

Toliau Nepajuda

Senas viengungis nusiskundė, jog niekad negali žmoniškai pasigaminti valgių. Jo draugas paklausė:

— Ar gi neturi nusipirkęs virimo knygos

— Knygą tai turiu, bet man trūksta švirių indų.

Tarpe žvaigždžių kartais keliauja milžiniški debesys, 90,000 mylių į valandą greitumu. Tie debesys užtemdo ir saulę.

Pirmutinis -Suv. Valstijų prezidentas pradėjęs važinėti automobiliu buvo Teddy Roosevelt.

Maltese Tribute to Stalingrad

A stone shelter on Malta, most bombed spot on the earth, bears the name "Stalingrad." It is a tribute from Malta to the Russian city which also rocked under Nazi mass raids, yet held out grimly to victory. Beneath Malta a great system of subterranean workshops hewn from solid rock were the battle stations of thousands of workers who made British tools of war even as Axis bombs exploded above them.

Jonas Šileika Žymiausias Amerikos Lietuvių Piesėjas

Kitataučiai Įvertino Jo Nepaprastą Gabumą

Dailininkas tapytojas Jonas Šileika iškilo Amerikos pasauly. Juo susidomėjo ne tik Amerikos lietuviai, bet ir patys amerikoniai. Jie susidomėjo. Ir ne kaip amerikoni, bet kaip lietuviu. O jis, pradėjęs garsėti šaltame technikos pasaulyje, jau kuris laikas yra parvažiuojęs į Lietuvą, yra parvažėjęs Tėvynei savo dailės mokslą, sielą - bet menikai kas težino jį. O reikia žinoti kiekvieną mūsų kultūros progreso naują gyvybę.

Jonas Šileika yra gimęs 1883 m. liepos 2 d. Šakių ap., Lekėčių vals. Jo tėvai ūkininkai - Vincas ir Marė Bāltrušaitė Šileikos.

Kaimo gyvenimas vargingas. Bet jis kūdikystės dienas primenama linksmai, jausmingai. Ir kas jo atminty - gamta, panemumė dievingoji. Jis pasakoja savo autobiografijoje kaip pas dėdę ir dėdienę "laukai labai lygūs ir labai toli matyti", gerai vaishindavę, mylėdavę.

O "visgi lyguma man greitai nusibosdavo ir ilgėdavaus Nemunėlio. Per Zyplių girias, per Rudšilį vėl važiuodavau į Panemune, kur iš tikro man buvo linksma augti".

Ir ta jo panemunė gražiausia. "Kas nepažįsta Nemuno krantų, tai turi tenai pagyventi. Slaitai, riešutynai, upeliai, karčlynai, giria, Nemunas, laivai, sieliai, kalnai ir pakalnės, žaliuojančios ir visokiomis gėlėmis žydinčios pievos, siubuojančios javų dirvos - kas gal aprašyti tuos išpučius, po kuriais aukau".

Tie kūdikystės išpučiai ir šiandien dar gyvi dailininko sieloje ir, kaip pamatysime, reiskiasi jo kūrybos dvasioje. Mokykla toli, tai pirmąjį mokslą eina namie: tėvas ir dėdė Jonas Šileika moko skaityti, rašyti ir piešti; dėdė gerai piešęs ir tiek jį pramokinęs, kad Mikytų mokykloje pašybos darbus kitiems padirbdavęs. Taigi palinkimas piešti apsiereiskė jau kūdikystėje ir tai, be abejo, buvo jam įgim-

ta: motina gerai audinių spalvas derindavusi, senelis audėjas puikius raštus audiniams parinkdavęs. Gal ir taip. Bet vis tik vyravo jame gamtos garbinimas. Štai jis jaunikaitis, 15 m., apleidžia tėvus ir važiuoja į Ameriką pas giminaitį kuniga Moleikaitį. Kas traukė jį Amerikon? Ogi reikia jūra, plačiai galingą, nematytą, pamatyti. Ir apleido savo panemunę, taip ją garbinęs, mylėjęs.

Kunigas Moleikaitis įstato jį į lenkų kolegiją mieste Detroit, Michigano valstijoje. Per keturius metus čia mokytojai pastebė jo gabumus piešti ir pataria važiuoti į lenkų Dailės Akademiją Krokovoje. Kasdieninės karinės del lietuvių priverčiai keltis į Valparaiso, Indianapoliso, Kologiją, kur mokosi metus. Iš čia stoja į Chicago Mokyklą "Art Institute", kurį išėina per ketverius metus ir gauna tris "Honorable Mentton", kurių viename parašyta "Special honor issued by the authority of the Faculty" - ypatingas garbės pažymys, duotas fakulteto tarybos.

Reikia pasakyti, kad Jonas Šileika buvo vienas gabiųjų jaunų Amerikos dailininkų. Tai įrodo šis dalykas. Amerika turėjo Romoje Dailės Akademiją, į kurią kas met siuntė tik vieną baigusį dailininkų tapytojų. Tam buvo skelbiamas konkursas visoje Amerikoje (dailės mokyklų yra arti 300); pradžioje išrenkami kandidatai konkursui; iš šių kandidatų renkami antrieji kandidatai, tą kartą buvo 7; o iš jų jau - vienas. Į tą septynių skaičių buvo pate-

kęs ir J. Šileika. Profesorų patariamais keliama į Europą, aplanko Paryžių, Vieną, Krokuvą, Maskvą ir mokosi trejus metus Muncheno Karališkojo Dailės Akademijoje.

Karą audra 1915 m. jį bloškia atgal į Ameriką, kur jis įeina į Chicago dailininkų draugijas: Chicago Society of Artists ir Amerikos Dailininkų Federaciją. Per tą laiką yra nemaža nupiešęs paveikslų.

Be to J. Šileika yra puošęs sąjungininkų mūgėse (bazaruose), lietuvių skyrius Maskvoje, Detroito ir New Yorke. Tai buvo pirmoji mūsų tautos propoganda pasaulyje.

Apie dailininkų Šileiką yra rašę: Chicago Evening Post, "The Times Union", (Albany, N. Y.), The Detroit News Tribune, "The New York Evening Post", "Chicago Examiner", "Chicago Tribune", "Chicago Daily News", "St. Louis Globe-Democrat", "The Peoria Transcript", "The Pittsburgh Dispatch" ir kt. "Pitts. Disp." ypač kritiškai a. a. Zemaitis portretas.

"Sunku matyti gilesnę senos moteriškos veido studija, kaip lietuvių rašytojos Zemaitės portrete... Spalvų suderinimas charakterio išreiška daro šį paveikslą tikrai žavėtinu..." Taip rašė amerikiečių spauda.

Tyčia davėme šią sutrauką, kad iš tikrųjų būtų matyti J. Šileikos padarytieji darbai, ir jo kūrybos objektas. Taigi ryškiai metasi į akis "portretas" ir "peizažas". Gamtos vaikas gamtą ir garbina.

Taigi, Joną Šileiką galima pavadinoti pirmutiniu Amerikos lietuvių dailininku, kuris pasiekė pasaulinio masto. Yra gal ir daugiau tokių, tačiau mes apie juos mažai tegirdime.

Kur yra J. Šileika dabartiniu laiku sunku pasakyti. Gal būt Kaune, gal būt ištremtas svetur, o gal ir nebėra gyvųjų tarpe. — J. L.—is.

Prancūzų karalius Liudvikas XVI išleido 1785 metais įsakymą, kad visos nosinės būtų ketvirtainiškos: tiek ilgio ir tiek pločio. Nuo to laiko nosinių forma pasiliko nepakeista.

Kiekvienam Reikalingas Skustuvas

Gražus, Standartinės išdirbystės Valet Auto Strop Safety Razor — SKUSTUVAS gražioj; aukštinėj dėžėj, su diržu ir dviem biškutėmis (blades), kurios pasigalanda begalniai. Kaina \$5.00 įspausta į kiekvieną dėžę.

Mes pasiūsiame kiekvienam adresu S. V. už \$2.50 C. O. D.. Prisiųskite savo vardą ar atsilankykite asmeniškai pas

PALANDECHA
536 South Clark St., Chicago, Ill.

Geriausią Medžiagą Namui

STANLEY LITWINAS
General Manager

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted St. Tel. Victory 1272

Atvykite į mūsų įardą ir apžiūrėkit stakų ir aukštą rūšį LENTU-MILL-WORK-STOGŲ IR NAMŲ MATERIOLA — del garų, porčių, vliškų, sklepu ir flakų. PASITARKITE SU MŪSU EKSPERTAIS kasėk perlaikymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMA DYKAI!

Praplėstas Žmonių Globos Įstatymas

Ateiviai Gali Gauti Senatvės Pensijas New Yorke Valstijoje

Balandžio 14 d., gubernatorius Thomas E. Dewey, pasirašė bilijų, kuris duoda teisę ateiviams, New Yorke valstijos gyventojams, gauti senatvės pensijas ir teikia pagalbą akliems. Šis įstatymas yra labai svarbus, nes daugiau kaip ketvirta dalis Jungtinių Valstijų ateivių gyvena New Yorke valstijoje.

Gubernatoriaus Dewey Patvirtinimo Pranešimas

Sis naujas įstatymas nebus sunkenybė takų mokėtojams. Kaip gubernatorius Dewey įrodė, neapsunkins, bet palengvins jų takų našat. Sekamas gubernatoriaus pranešimas yra įdomus.

"Sis bilijus teikia, pirmu kartu, pašalpą senatvej ir pagel-

bą akliems gyventojams valstijos, kurie yra ateiviai. Ligi šiol, tokia pagalba po Social Welfare Įstatymu, liete vientik piliečius. Jis užbaigia nepateisinamą skirtumą tarpe piliečių ir ateivių kaslink pašalpos.

"Sis pakeitimas įstatymo kainuos valstijai mažiau, negu jei pakeitimas nebūtų padarytas. Federaliai pinigai sumažins pašalpą valstijai.

"Asmenys, kuriems pagalba būtina reikalinga, turi ją gauti nepaisant ar piliečiai ar ne piliečiai." — FLIS.

"Cantaloupe", kurį valgome pusryčiams gavo savo vardą nuo Italijos miesto.

Englewood 5883-5840

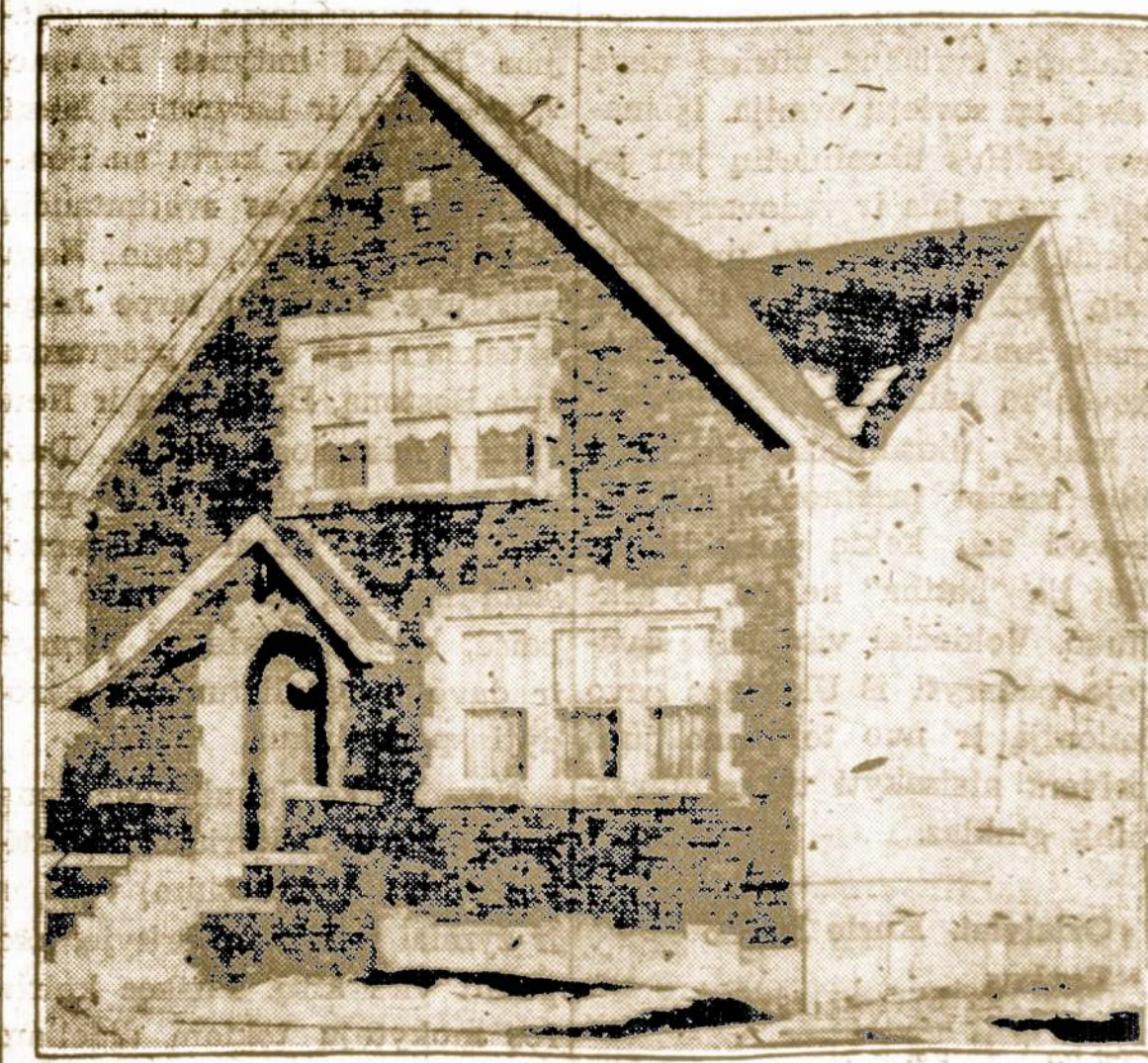
P. CONRAD
FOTOGRAFAS

Dar gražiau, moderniščiau
įrengta.
420 WEST 63RD STREET

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

<p>YARDs Aleksa Bakery J. Aleksa, Sav. 3369 S. Morgan St. Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rūpios Duonos Kepykla</p>	<p>TEL. LAFayette 3171 Peoples Furniture Co. M. T. Kezas, Ved. 4179-83 Archer Ave. Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų</p>
<p>YARDs 3599 Piwaronas Baking Co. D. Piwaronas, Sav. 4622 S. Marshfield Ave. Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos</p>	<p>TEL. VICTory 4226 Progress Furniture Co. J. A. Krukas Ved. 3222-24-26 S. Halsted St. Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų</p>
<p>YARDs 5654 European Style Bakery J. Bartash, Sav. 841 W. 33rd Street Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos</p>	<p>TEL. SEELY 8760 Roosevelt Furnit. Co. Jovarauskas ir Bertulis Sav. 2310 W. Roosevelt Rd. Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —</p>
<p>HEALTHY FOOD Restaurant Joe. ir Julia Malonis Sav. 3206 S. Halsted St. Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas</p>	<p>Leonas Getautas Muzikos Krautuvė 755 W. 32rd Street Specialistas Įvairiausių Dailystės Darbų</p>

Nebusi Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKI NAMĄ, APYE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MĀNE Į OFISĄ IR AS JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIETNAMI.

John Pakel
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

BE 100% WITH YOUR BUY WAR BONDS

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

Three Sons of Dr. A. Zimont In The Armed Forces

Three stars hang in the window of Dr. and Mrs. A. Zimont. three young men are away doing best to protect that window from the Nazis, from the Japs, from any foe who would dare try to shatter it or bar it.

LT. R. ZIMONT

Lt. Raymond Zimont is in New York. Second Lieutenant Hillary Z. s in Florida. Corporal Edgar Z. is in Idaho. All serving for and with Uncle Sam.

CORP. EDGAR ZIMONT

Corporal Edgar is in the Air Force. He says the disciplining is far different from the student routine at good old University of Illinois.

LT. HILLIARY ZIMONT

Lieutenant Hilliary is in an Engineering Aviation Battalion. With University of Chicago background and he present invaluable army training, there'll be no "Stop" sign for him after the duration.

Lt. Raymond's responsibilities are the greatest for he not only serves the country, himself, but as a doctor he has to see to it that all in his charge are able and fit to serve America well. Our hats off to the three army men! Our heads bowed to Dr. and Mrs. Zimont who who wait patiently and hope fervently for a quick complete victory so that the three stars in the window may be replaced by

Lithuanians to Stage "I am American" Day Celebration

Special Patriotic Demonstration June 27th

Chicago Lithuanian Americans will demonstrate their patriotism and pledge a new their loyalty to the United Nations for a successful culmination of the War at a Lithuanian "I am American" Day program on Sunday, June 27th, 1943, 2:00 P. M. at Dan Ryans Woods, 87 St. and S. Western Ave.

Alexander G. Kumskis, President of the Lithuanian Democratic League of Cook County sponsors of the event announced that a patriotic program is being formulated that will include Red Cross, U. S. Armed Forces and Treasury Department representation. A special Lithuanian patriotic demonstration is being arranged. Those invited to participate include the Darius-Girėnas American Legion Post, Choral societies and Lith. Folk dance groups. Speakers invited for the day are Lithuanian Consul Peter Daužvardis, Mayor Edward J. Kelly, Judge John T. Zuris, Editors of the Lith. Newspapers, Rev. Alexander Baltutis, Congressman Martin Gorski and Stanley Pieza of the Herald American, originators of the "I am American" Day event.

Lithuanian "I am American" Day committee is headed by Judge J. T. Zuris of the Municipal Court, Al. G. Kumskis is chairman of arrangements, Paul Saltimieras, Chairman of Program, others include Frank E. Woidat, Charles Krischunas, Vincent Stulpinas, Alvin Petroonis, John Juozaitis, R. A. Vasalle, and Stanley Cibulskis.

In Memoriam

As he lay in state, with the honorary Cross of Gediminas on his breast, Joseph J. Hertmanovicz had the same air of a distinguished personage in death as he had while alive.

In their addresses given in the chapel and at the cemetery during the funeral services, this past Monday, Consul Daužvardis, Dr. Zimont and Editor Vaidyla paid fitting tribute to Mr. Hertmanovicz. But no brief eulogy could possibly express all that should be said about him as a friend, a fellow-citizen of America, a son of Lithuania, an historian, an journalist, a gentleman.

He led a life motivated by definite, fine convictions. Poor health, small financial gain, were no deterrents in his pursuits and accomplishments.

His life was active, full, worthwhile!

Flash!... our life? The passing of great characters like Mr. J. J. Hertmanovicz makes us look back, vainly seeking, what accomplishments there may be to our credit. Very little, if any, compared to his. Why?!

Yes, let's find out why and, keeping him in memory, let's three smiling faces in their par-

Victory Slogan

John F. Noon, Detroit defense plant worker, is tossing a thumb proudly at the slogan that won him first prize in a slogan contest. "You can't spell victory with an absent T" was the bon mot that scored for Mr. Noon.

utilize our latent abilities and talents to the fullest extent benefiting humanity in general and, incidentally, our ourselves.

PER MANO KOSTUVA

Nuoštabiausias pranešimas tai buvo apie natūralę mirtį vieno vokiečių generolo. Iki šiam laikui jie mirdavo arba nuo priešo kulkos, arba nuo Hitlerio keršto.

Nenuostabu, kad ex-ambasadoriui Joseph Davies labai patinka Sov. Rusijos sistema.

Būnant jam Maskvoje Stalinas surengė tokias vaišes, kurios tęsė keturias ir pusę valandas.

Amerikoje niekas to negali padaryti, nes čia laikas suvartojamas darbu.

Seniau Mussolini tik laukdavo, kad amerikiečiai ir anglai atvyktų į Italiją ir atvežtų došerių.

Dabar jis nebegali miegoti bijodamas, atsilankymo anglių ir amerikiečių, ne su pinigais, bet su ginklu.

Londonė lenkai pasigamino naują dainą apie Vilnių ir Lvovą. Pabaiga dainos skamba sekančiai:

Mes nesame anti-sovietai; Jei ginam Vilnių, Lvovą kietai; mes nesam anti-anglai griežti, Jeigu neleidžiam savęs šmeižti!

Mes, nesame anti-lietuviai, Nors ir skirtingi mūsų liežuviai; Nebuvome anti-žemaičiai, Esam unijos giminaičiai.

Cia reikalinga padaryti mažą pastaba. Vilnių reiktų skaityti ne sovietišku, bet tiesiai Lietuvos sostine.

Atostogos turėtų būti žmonių poilsiui, bet tikrenybėje jos yra tikras galvosukis.

Pirmiau reikėdavo rūpintis pinigais atostogoms, o dabar — gazolinu.

Brooklyne susitvėrė Rytinių Valstijų tautininkų centras, kuris atsisakė pripažinti bile kokias tarybas, srioves ir grupes. Tai savotiška mahometų dogma, kuri nusako: "Nėra Dievo, apart Dievo, o Mahometas vienintelis Jo Pranašas." Tik čia vietoj Mahometo reiktų pridėti brolių Simokaitį.

Cechoslovakų prez. Beneš dabar bando įpiršti naujus rūbežius centro ir rytų Europoje.

Ar nemandriu būtų, kad jis pirmiausiai pasirūpintų įpiršti čekiams kitą vadą, vietoje Hacho, Hiteleerid pataikūno?

Teko patirti, jog pereinam sezone Kaune norėta pastatyti M. Petrausko operą "Birute".

Tačiau okupantai pareikalavo išbraukti iš dainų šiuos žodžius: "Vienybė, vienybė viską pergalsim, lietuviai teutonų nebijo..."

Bet operos statytojai su tuom nesutiko ir visas sumanymas buvo palaidotas.

Visų Amerikos lietuvių atstovai turėtų suvažiuoti bent sykį į 25 metus, kad parodyti kitiems, jog mes dar atsimeram iš kur esame kilę ir žinome kas atsitiko su Lietuva. — Eolas.

Svarsto Pripažinimą Argentinos Vyriausybės

Naujoji Argentinos vyriausybė, kuriai vadovauja prez. Pedro Ramirez panaikino ašies diplomato privilegijas siuntinėti pranešimus slaptu kodu. Tačiau Vokietija ir Italija vis vien pripažino Ramirez valdžią.

Washingtonas, greičiausia, irgi pripažins, pasekdamas pavyzdį kitų Pietų Amerikos respublikų. Galūtinai naujos vyriausybės Argentinoje nusistatymas dar nepaaiškėjo.

1747 m. New Yorko gubernatorius Clinton uždraudė skiepyti žmones nuo raupy.

Marokoje supelėjusi duona vartojama gydymui nuo žagsėji mo.

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIS KI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU; MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

Augo Mergelė

Pas močiutę sengalvėlę augo jauna merguzėlė ir, kaip rytą lelijelė, tiesė veidą į saulelę.

Kreipė žvilgsnį į saulelę ir ilgėjos kias rytelį, kas rytelį, vakarėlį visą savo jaunystelę.

Ilgu jaunai merguzėlei tylumė dienos leisti ir su saule nusileisti, gestant šviesiai dienuželei.

Savo vieką išgyventi be saulutės valandėlės ir nejausti jaunystelės nužydėti ir pasėti.

Sunku sunku merguzėlei, kap lelijai sunku vysti, žiburėliui klaiku klysti — sunku vysti merguzėlei.

Nesupranta matušėlė, kad mergelė be bernelio nesuranda ramumėlio — nesupranta, sengalvėlė... — Pr. Buivydas.

Chicagos "Draugas" Apie Hertmanavičių

Savo editoriale katalikų dienraštis "Draugas" sekančiais įvertino vėlionį J. Hertmanavičių: "Sandariečiai-tautininkai praėjusį pirmadienį palaidojo Juozą J. Hertmanavičių, mirusį birželio 4 diena.

Chicagos lietuviams velionis buvo plačiai žinomas. Jis buvo žinomas ir kaip biznierių ir kaip veikėjas, rašytojas. Išgyvenęs viename mieste netoli penkiasdešimt metų, J. Hertmanavičius turėjo plačių pažinčių ne tik sandariečių ir tautininkų, bet visų mūsų grupių tarpe. Velionis buvo kruopštus žmogus. Laisvas nuo savo biznio valandas praleisdavo besidarbuodams savo tautiečiams. Yra parašęs gana daug straipsnių laikraščiams, išleides keletą anglių kalba brošiūrėlių apie Lietuvą. Vėlesniais laikais para-

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS— DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaičiavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO. CONTRACTORS

REAL ESTATE 2555 W. 47th St.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų! NAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI! TAUPYKITE musų istaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo. SENIAUSIA IR ZYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINE ISTAIGA — 46 Metal Selkmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozoris, Sec'y 3286 SO. HALSTED ST.

šė Lietuvos istoriją (taip pat anglių kalba), kuri, rėdės, jau ir spaudai buvo atiduota. Nors, ištikrųjų, J. Hertmanavičius nebuvo istorikas ir nebuvo anglių kalbos specialistas, tačiau, jausdamas lietuvių literatūros anglių kalba trūkumą, stengėsi tą spragą kiek galint kamšyti. Savo darbštumu ir besistengimu savo tautai pasitarauti, rodė pavyzdį jaunesniems lietuvių veikėjams. Velionis mirė sulaukęs 69 metų amžiaus."

Atlanto Čarteris Riša ir Sov. Rusija

Bandymai Jį Paniekinti Griauna Jungtinių Tautų Frontą

Daugelis mano, jog Sovietų Rusija nepadarė jokių pažadų būsimos taikos klausime ir dėl to dabar ar vėliau gali statyti tokius reikalavimus, kokius ji tik nori. Bet tai nėra tiesa. Sausirašė Atlanto Čarterį ir pasižadėjo jį vykinti principu ir praktikoje. Tuomi pat ji sutiko, jog be pritarimo vietos gyven-

Phone Virginia 9493 Moterims Trečdadienį SOUTH PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTI! Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos ELEKTRIKINIS GYDYMAS Mineralinės, sulfurinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų. 1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS PERKA SAU ANGLIS Vilija Coal Co. 3700 So. Spaulding Ave. Chicago, Ill. LIETUVIŲ ISTAIGA. Tel. Lafayette 2584.

Leo Norkus, Jr. AMBROSIA & NECTAR Beer Distributor GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų. Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas istaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausitę greitą ir teisingą patarnavimą. 2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

Draugiška Pramoga Šiam Šeštadieny Sandaros Svetainėj

Krutami Paveikslai, Užkandžiai ir Pasilinksminimas

Šį vakarą, šeštadienį, birželio 12 dieną, visi kviečiami atsilankyti į draugišką pramogą Sandaros svetainėje. Bus rodomi dideli kumpiai įvairių pavaišinimų. Taigi, neužmirškite atsilankyti. Pradžią 8 val. vakare.

— Kvieslys

Kaip Prisdės Lietuviai Prie Tautų Festivalo?

Kaip žinome, sekmadienį, birželio 20 dieną įvyksta visų tautų festivalas, tikslu paskatinti bonų pardavinėjimą. Lietuviai čia irgi dalyvaus su dainomis ir šokiais. Iš lietuvių tarpo bus išrinktos ir septynios liuosybės karalaitės, kurios įeis į bendrą grupę. Paskiau iš visų bus išrinkta viena "Miss Liberty".

Festivalas įvyks Masonic Temple, 14 E Ohio St. Įeiti galės kiekvienas, kuris nusipirks bent \$25 vertės karo boną.

Bus Mimos Antanų Varduvės

Chicago lietuviai turi nemažai pasižymėjusių Antanų, kurie mini savo vardadienį šiame sekmadienį. Rūgštaus Pieno Kliubas savo prezidentu turi irgi Antaną. Todėl toji diena čia nepraeis sausai.

Lulu Raben-Micevičienės Mokinų Koncertas

Zinomos mūsų smuikininės ir muzikos mokytojos Lulu Raben-Micevičienės studentų koncertas įvyksta sekmadienį, birželio 20 dieną, Fine Arts Building, 7-tam aukšte. Programa yra plati ir įvairi. Tarpe jos muzikos studentų yra nemažai tokių, kurie jau turi pažengę technikoje ir todėl jų pasiklausyti bus žingeidu kiekvienam. Koncerto pradžia 3:30 po pietų.

— Alfa

Skaitykit "Sandarą"

Serž. S. Janukėnas Sužeistas Attu Salos Mušiuose

Atgabentas į San-Francisko karo ligoninę iš Attu salos, kurioje jis buvo sužeistas, kovodamas su japonais, yra vienas Bridgeportietis, seržantas Stasys Janukėnas, 3310 S. Halsted St. Ji pagavo šautuvo kulka, bet žaizda nėra pavojinga.

Ištisys Union Avenue

Vienas miesto tarybos komitetas užgrynė išgrindimą ir pataisymą Union Ave. tarp 28 ir 33 gatvių. Tame tarpe buvo daug duobių, kurios apsunkino važiavimą.

Išvyksta Seržantas Mary Bernotaitė

Šiam šeštadienį grįžo į savo karišką dalį seržantė M. Bernotaitė, kuri pralėjo porą savaitių atostogų Chicagoje. Dieną prieš "Birutes" choro nariai jam buvo surengę atsisveikinimo pramogėlę.

Smagus Piknikas, Gražioj Vietoj, Įvyksta Sekmadienį, Birželio 20

Jį Rengia Sandaros 100 Moterų Kuopa

Visi kviečiami ruošti sekmadienį, birželio 20 dieną, kurioje įvyksta Sandaros 100 moterų kuopos piknikas. Vieta parinkta labai graži, tai P. Rusčiaus daržas, kuris yra prie Ridgeland Ave. ir 106 gatvės. Surasti jį labai lengva. Važiukite Southwest Highway iki Ridgeland Ave., o paskiau pa-

EXTRA! EXTRA!

N. KANTER, sav.

MONARCH LIQUOR
3529 So. Halsted St.
Phone YARds 6054

Permanyta vardas ir adresas Lietuviškas Zydukas
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

sisukite po kaire į Ridgeland Ave. ir už vienos mylios bus tas Rusčiaus daržas. Busais galite važiuoti Southwest Highway iki Ridgeland Ave. ir čia sustoti. Specialis automobilis lauks jus ir nuvez į daržą.

Piknike jūs būsite pavaišinti skaniais valgiais, kurie bus gaminami prie didelės krosnies pačiam darže. Taip pat galėsite pasižymėti ir pasilinksinti. Taigi rezervuokite sekmadienį, birželio 20 dieną, šiai nepaprastai vasarinei pramogai.

Anthony H. Kasper Minės Savo Trejopas Sukaktuves

ANTHONY H. KASPER

Šiandien ir rytoj, tai yra — šeštadienį ir sekmadienį, birželio 12 ir 13 dienomis, Anthony H. Kasper atžymės savo gimimo dieną, vardines ir 35 metų sukaktuves kaip gyvena Amerikoje.

Šių sukaktuvių parė įvyks jo paties bičiulių, adresu 5059 So. Wells St. Tuo būdu, visi Anthony H. Kasper draugai, ko stumeriai ir pažįstami yra užprašomi ir virš minėtų parė atsilankyti ir kartu turėti smagu ir linksmą laiką.

P-nas A. Kasper Ex-Komandierius Dariaus-Girėno Legiono Posto, plačiai žinomas bižnirius ir žymus visuomenės veikėjas. Nuoširdžiai visu užkviečia atsilankyti virš minėtos dienos ir pasilinksinti.

KAIP BUVO PALAIDOTAS VEIKEJAS VETERANAS J. HERTMANAVIČIUS?

Vėlionies Atmintis Bus Įamžinta Amerikos Lietuvių Tarpe

Didelis Būrys Palydėjo Jį į Tautines Kapines

Mūsų veterano darbuotojo ir istoriko J. Hertmanavičiaus laidojimas buvo labai įspūdingas. Prie karsto stovėjo daug vainikų, tarpe kurių buvo nuo Lietuvos atstovo p. P. Zadeikio, nuo Sandariečių, nuo D. A. Zimonto, nuo "Kliubo "Lietuva", nuo J. Kulio, nuo adv. K. Gugio, nuo Geo. Sukio ir kitų.

Koplyčioje gražias kalbas pasakė Lietuvos Konsulas p. P. Daužvardis, Dr. A. Zimontas. Pritaikintą muziką ir giesmes išpildė smuik. Lulu Raben-Micevičienė ir solistės: p-ni Nora Gugis, p-ni Stellė Voight ir p-ni A. Steponavičienė.

Ilgą eilę automobilių palydėjo jį į kapus. Kapuose kalbą pasakė "Sandaros" red. M. Vaidyla. Karsto nešėjais buvo: A. Beržinskis, adv. K. Gugis, Geo. Sukys, Dr. A. Zimontas, W. Balentinė, M. Vaidyla.

Salė Dėdės Serno, J. Hertmanavičiaus kapas bus žinomas busimiejiems lankytojams kaip istorinė vieta, kurioje palaidotas mūsų išveiktas pionierius ir kovotojas už laisvę. Galimas daiktas, jog prie to kapo mūsų pastangomis iškilis žymesnis paminklas, vėlionio praeities darbų liudytojas.

Tuom tarpu, jo parašytas istorinis veikalas neužilgo išeis iš spaudos. Gal ir kiti jo veikalai, didesni turiniai ir platesni įtarpai, išvis pasauli. Bet tas jau

Išrenduoja Krautuvę

Išrendavimui krautuvė, kuri tinka bile kokiam bižnirui; parankioj vėtoj — 821 W. 34 St., arti Halsted gatvės.

Kreipkitės prie savininkės, kuri gyvena tam pačiam name.

priklausys nuo mūsų susirūpinimo ir užuojautos.

Pasitraukus J. Hertmanavičiui, pasiliko mūsų kultūriniam ir tautiniam gyvenime didelė spraga, kurią mes patys sukauptami savo jėgas turėsime užpildyti. — Draugas.

Suvalkiečių Draugijos Choras Rengia Gegužinę

Suvalkiečių Draugijos choras rengia smagią gegužinę, šiam sekmadienį, birželio 13 dieną, prie Keane ir Archer Ave. Kviečiami visi atsilankyti, nes turėsime užkandžių, žaidimų, na ir lietuviškų dainų. — Rengėjai.

Grįžo į Chicago Panelė Aldona Maleliūtė

Užbaigusi Illinois Universitetą ir gavusi mokytojos diplomą šiomis dienomis grįžo į Chicago p-lė Aldona Maleliūtė ir apsigyveno pas savo tėvus, 3336 S. Halsted St.

Kareivių Motinos Ruošia Pramogą

Pakvietimas į Bunko ir Kortų Lošimą

Dariaus-Girėno Kareivių Motinų Kliubas rengia pirmą smagią pramogą, būtent bunko ir kortų lošimą Birželio-June 18 dieną, 7:30 v. v. Dariaus Girėno

Pigiai Parsiduoda Lotas

Geroj vietoj, prie 7237 South Mozart St., blokas ir pusė nuo Marquette Parko. Parduosiu už prieinamą kainą. Kreipkitės arba rašykite:

S. S. Cunningham

4860 N. Kenmore Ave., Chicago

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)

LIETUVIS DAKTARAS Aptometrijas Pritaiko atsakomąjį akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų

3241 S. Halsted St. PHONE CALUMET 4591 RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. YARds 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone YARds 2356

LEON S. MIKELONS LIETUVIS ADVOKATAS

3317 So. Halsted St. Chicago, Illinois

JOHN B. BORDEN LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Penedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

svetainėje, 4416 S. Western Av. Ši pramoga svarbiausiai yra rengiama artimesniam susipažinimui mūsų kareivių motinų ir bendresniam susidraugavimui.

Šis kliubas palyginamai yra visai jaunas, tačiau jau spėjo išaugti į didžiausią šios rūšies lietuvių organizaciją, kuri gražiai pasižymėjo gražiausiais darbais atliekamais kasdien. Greidėlė spraga, kurią mes patys sukauptami savo jėgas turėsime užpildyti. — Draugas.

Šiuomi kviečiame visas kareivių motinas ir šiaip jau lietuvius atsilankyti į šią pramogą birželio 18 dieną. Taipgi kareivių motinas, kurios dar nėra narėmis šio pasižymėjusio Kliubo, esate prašomos atsilankyti ir įsirašyti į jį. Tikėtus tik po 35 centus galite įsigyti pas valdybos nares.

D-G. Kar. Mot. Kl. Valdyba.

Policija Dabar Galės Šaudyti Lietuvius

Okupacinė policija Lietuvoje gavo įsakymą šaudyti į kiekvie-

Phone Calumet 7858

DR. M. ZILVITIS DENTISTAS
3243 South Halsted Street

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 8146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šeštadieniai: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Šimkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257

Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1198 ir 8277

I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522

DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3887
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago

Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak.
Iškyrus Antrnio ir Ketvirt. vak.
Res. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antrdieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak.

Tel. Canal 0257.
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytas
1 iki 8 val. po pietų
6 iki 9 val. vakaras.
Sekmadieniai: 9 iki 12 val. rytas
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6606 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 5258

na, kuris bandys pabėgti, kuomet kaimuose ar miestuose bus renkami žmonės į darbo batalijonus.

Gyvenimas eina vingiuotai, bet visgi jo toliausias tikslas yra tobulumas ir progresas.

Iki birželio 15 dienos turės būti sumokėta antra dalis 1942 metų "income tax".
Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Residencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniai tik susitarus
Phone YARds 7299

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia —
Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakare
Nedėliomis pagal Susitarimą

Phone REpublic 2266

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Arti Western Av

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 iki 12 ir 4—5
Seredomis ir Negėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Av.
Telefonas Republic 7869
YARds 4787

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1980

Phone VICTory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
8252 So. Halsted St.
YARds 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 85th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061
DA. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakare
Nedėliomis pagal Sutartį

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ĮSTAIGA

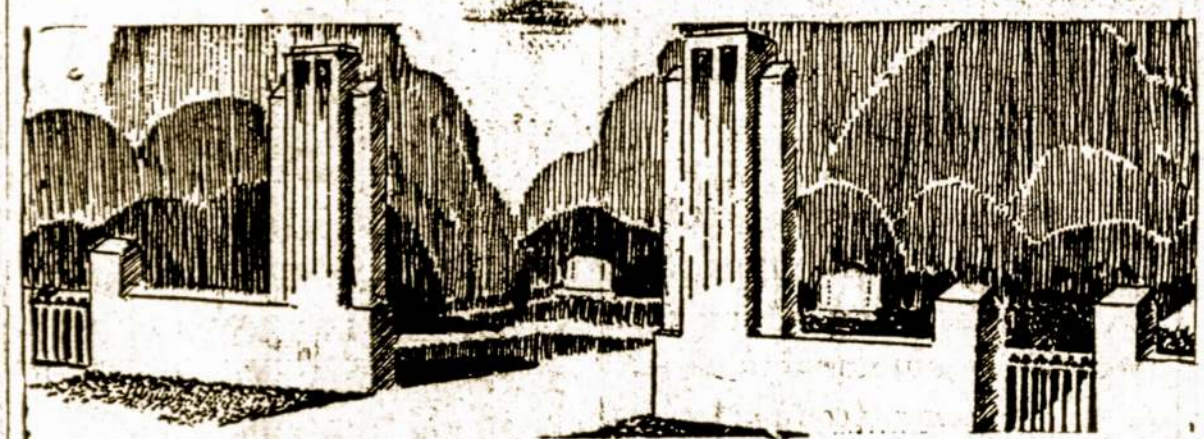
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Koplyčios visose
Chicago dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare
iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNS

2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1188

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661